

5 - VERLIEFD WORDEN

Tonie Venekamp (1938) gaat op haar 17de werken op de naaizaal van het magazijn. Die bevindt zich dan boven de schoenenmakerij in het gebouw dat nu is blijven staan. Er zijn meer meisjes van haar leeftijd die werken op de naaizaal. Maar het merendeel van de 45 medewerkers is ouder en serieuzer. Het werk bestaat uit het verstellen van de boorden en manchetten van overhemden en het maken van nieuwe tijken voor matrassen (tijk is de stof die ervoor zorgt dat de vulling van het matras niet naar buiten komt).

Tonie: *“Er werd prestatiegeld betaald aan mensen die serieus en secuur werkten. Dat waren meestal de oudere dames. De jongeren hadden meer lol onder elkaar. De cheffin, mevrouw Noordergraaf, lette op of iedereen goed doorwerkte.”* Tussen de middag gaat Tonie, net als de andere Woerdense werknemers, thuis eten. Maar in de andere pauzes gaat ze graag met de jonge meisjes even lekker naar buiten.

Jan Venekamp gaat op zijn 15de al op de Rijnvaart werken en op zijn 16de bij de koopvaardij. Als hij 19 is, gaat hij in militaire dienst. Vanwege zijn werkervaring wordt hij ingedeeld bij de vaartuigendienst van Defensie. Dit legeronderdeel vervoert militaire goederen. Jan vaart met een andere dienstplichtige op een sleepboot met twee aken erachter. In Stein (Limburg) halen ze kolen en brengen die naar het Defensie-eiland. Daar wordt het schip leeggehaald door medewerkers van het Centraal Magazijn. Vervolgens moeten Jan en zijn collega het schip schoonmaken zodat ze drie of vier dagen later met andere goederen (uitrusting voor soldaten, kleding) verder kunnen varen. Hij ligt met zijn schip zo eens per vier of vijf weken bij het Defensie-eiland. De bemanning mag het schip niet verlaten en kookt aan boord.

Op haar 17de krijgt Tonie verkering met Jan en brengt ze hem ook wel eens een pannetje eten. De dienstdaag duurt 18 maanden. Jan wil daarna direct weer gaan varen, maar kiest toch voor Tonie en het leven aan wal. Op haar 20ste trouwt Tonie met Jan. Het is 1960 en in die tijd moet je nog als getrouwde vrouw stoppen met werken.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

STADMUSEUM WOERDEN

5 - TO FALL IN LOVE

At the age of 17 Tonie Venekamp (1938) starts working sewing clothes. That department is located above the shoe factory in the building that still exists. There are quite a few girls of here age there. But most employees are older and more serious. The work comprises repairing shirt collars and cuffs, and preparing new mattress covers that hold the filling of the mattress together.

Tonie: "You could earn a bonus if you worked seriously and precisely. Most of them were older ladies, of course. The youngsters used to have more fun together. The head of the department was Mrs. Noordegraaf. She checked if all were making good progress". During lunch time Tonie went home, just as most Woerden personnel did. But during other breaks she loved to chill with the other girls.

At the age of 15 Jaap Venekamp is already working as a ships mate along the Rhine and joins a merchant ship at 16. But at 19 he has to do his duty for the armed forces. Thanks to his experience he ends up with the shipping department, responsible for the transportation of military supplies. Together with two other recruits he commands a tug with two barges. They went to Stein in the Province of Limburg. The cargo consisted of coal and their destination: the defence-island in Woerden. Upon arrival, the ship is unloaded by the Centrale Magazijn. When empty, the guys were supposed to clean the ship thoroughly. Three or four days later they would sail with clothes and supplies for troops elsewhere. This operation became regular every four or five weeks. During their stay at the defence-island they were denied to leave the ship. Living and cooking, all done aboard.

At the age of 17 Tonie is becoming engaged with Jan. Now and then she manages to bring something nice to eat. The term for Jan's service takes 18 months. After that, Jan would love to join a ship again. But he prefers to stay ashore with Tonie. The couple got married when Tonie is 20 years old. It is 1960 and by then, married women are supposed to quit working.

No part of this publication may be reproduced and/or published by print, photocopy, audio tape, electronic or any other means without written permission from the publisher.

